

Vilkas alakoululainen

– osa 1

Vanhemmat toivat 7-vuotiaan pojan lastenlääkärin vastaanotolle, koska koulunkäynnissä oli ilmennyt ongelmia. He toivoivat, että somaattisten sairauksien vaihtoehdot suljettaisiin pois. Vanhemmat kuvasivat lastaan herkäksi. Poika saattoi herätä varhain, varsinkin jos häntä jännitti. Illalla nukahtaminen sujui helposti.

Kun poika oli aloittanut alakoulun ensimmäisen luokan, koulusta ja iltapäiväkerhosta kantautui usein kotiin viestiä monista haasteista. Vanhemmille viestiteltiin keskittymiseen liittyvistä ongelmista: poika reagoi nopeasti ja hänen impulssinsa olivat voimakkaita. Tämä heijastui myös toimintaan kavereiden kanssa. Lisäksi pojalla ilmeni jatkuvaa tarvetta liikkuu.

Tilannetta helpottaakseen koulu järjesti tapaamisia perheen kanssa, ja poika ohjattiin koulu-psykologin tutkimuksiin. Samoihin aikoihin hän kävi myös silmälääkärillä, ja taivutvirheen korjaamiseksi määrättiin silmälasit.

Kyseessä oli yleensä terve poika, lukuun ottamatta säännöllistä rasvausta vaativaa atooppista ihottumaa. Hänellä oli taipumus saada kuumekouristuksia, ja hän oli käynyt niiden takia lastenneurologin tutkimuksissa. EEG:ssä ei todettu poikkeavaa. Säännöllisiä lääkityksiä tai todettuja allergioita pojalla ei ollut.

Vastaanotolla potilaan yleistila oli erinomainen ja hän oli kuumeeton. Iho oli kuivankarhea. Tärykalvot olivat kirkaat, pois lukien arvet tympanostomia-putkien jäljiltä. Välikorvissa ei ollut eritettä. Nielu ja suu olivat siistit. Kaulan

MITEN SINÄ HOITAISIT

Miten sinä hoitaisit -palsta esittelee kliinisen tapauksen, jota lukijat voivat kommentoida Fimnetin keskustelutaululla www.fimnet.fi. Poimintoja keskustelusta esitetään tapauksen ratkaisuosassa.

Työryhmä: Nina Kaseva, Mikael Kuitunen, Mika Laitinen, Anneli Lauhio, Jarkko Suomela

imusolmukkeet ja kilpirauhanen palpoituivat tavanomaisina. Myös sidekalvot ja sieraimet olivat siistit.

Sydämen kuuntelututkimuksessa ei kuulunut sivuääniä ja hengitysäänet olivat puhtaat. Vatsan palpautiossa ei todettu poikkeavaa ja suoliäänet olivat tavalliset. Reisipulssit palpoituivat nivusissa ja kivekset kivespussissa. Verenpaineksi mitattiin 114/67, pulssi 89/min, mittaustulos toistettuna 103/65 ja pulssi 86/min.

Potilaaseen oli helppo saada kontakti, hän ei ujestellut vaan jutteli ja kyseli paljon. Ahtaassa vastaanottohuoneessa hän vaelteli vain vähän. Muuta liikehtimistä, kuten raajojen heiluttelua istuessa, ilmeni. Lisäksi poika pyrki tarkastelemaan ja tutkimaan vastaanottohuonetta laajasti. Hän painoi 34,2 kg ja oli 133 cm pitkä.

Lääkäri määräsi laboratoriotutkimuksia (taulukko 1), ja vanhempia ohjattiin

Vastaanotolla potilaan yleistila oli erinomainen.

Laboratoriokokeiden tulokset lastenlääkärin vastaanoton yhteydessä

Tutkimus	Tulos	Viitearvo
B-Eryt	4,8 E12/l	3,8–5,5 E12
B-Hb	136 g/l	110–139 g/l
B-Hkr	40 %	31–45 %
B-Leuk	5,1 E9/l	4,5–13,5 E9/l
B-Trom	174 E9/l	200–400 E9/l
E-MCH	28 pg	25–33 pg
E-MCHC	343 g/l	300–350 g/l
E-MCV	82 fl	75–90 fl
S-T4-V	11 pmol/l	11–18 pmol/l
TSH	1,3 mU/l	0,7–4,2 mU/l
B-GlukPik	4,3 mmol/l	4,2–6,0 mmol/l

MITEN ETENET?

- Mitä lisätietoja kaipaisit?
- Mitä jatkotutkimuksia haluaisit?
- Miten hoitaisit potilasta?

Tapauksen ratkaisu julkaistaan Lääkärilehdessä 19/2020, joka ilmestyy 8.5.2020.

tehostamaan kuivan ihon rasvausta. Reseptillä määrättiin perusvoidetta. ●

Potilaan tunnistamisen mahdollistavia tietoja on muutettu.

NINA KASEVA

LT, lastentautien erikoislääkäri
Pikkujätti lasten ja nuorten lääkäriasema ja THL, Kansanterveyden edistäminen -yksikkö